

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykörösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.
Vasárnapi melléklete az „Igazmondó”.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth Lajos-tér 35. sz. — Telefon: 78. Szekely-nyomda, telefon: 94.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Horváth József.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Égész évre 12 K, 6 évre 6 K, 3 évre 3 K.</p>
<p>Megjelenik hetenként négyyszer: Kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap reggel.</p>	<p>Társzerkesztő: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>VIDÉKEN: Égész évre 14 K, 6 évre 7 K, 3 évre 4 K. Egyes szám ára vasárnap 6, hétköznap 4 fillér. Nyitótér soronként 50 fillér.</p>

A haza.

Vannak fogalmak, amelyeket egykor nem ismertek, ma pedig szenteknek tartanak és vannak ismét olyan fogalmak, amelyek valamikor szentek voltak, az utóbbi időben azonban hatásuk, ényük, erejük meggyöngült. Ilyen fogalom volt a legutolsó hetekig a haza.

Üres szó volt, amely már csak a politika életben és hazafis vezérekben szerepelt. Azok az idők, amikor a haza szeretetében lángoltak az emberek, örökre elmulnak látszottak. A gazdasági élet fejlettsége, a nemzetközi összeköttetések és vonatkozások, amelyek az egyes nemzeteket és országokat, szorosan egymáshoz fűzték, szinte elfelejtették mindekkivel a haza fogalmát. A távolságok megszűntek, az országhatárok elmosdottak, egy nagy kozmopolita államnak látszott az egész nagy föggyerkező világ. Magyarok letelepedtek Franciaországban és existenciát teremtek maguknak. Angol vállalkozók dolgoznak Németországban és mindenkinél az volt a hazája, ahol élt, keresett, dolgozott.

Igy volt ez még néha y hét előtt. És hogy állunk ma. Ma a haza csodaszép ideálja teljes fényben ég újra előttünk. Mint a mesebeli phönixmadár, szebben, ragyogóbban, hatalmasabban kelt ki hamvaiból.

Ma mindenki érzi, hogy mi a haza? Ma mindenki érzi, hogy valahova tartozik, hogy van egy föld, amelyet szeretni kell, hogy van egy föld, mely életet ad, vagy állam, amely megvéd.

A haza üres fogalomból ismét erős, hatalmas valósággá vált. Vég a kozmopolitizmusnak, vége a nemzetközösséggel való rajongásnak, egyszerre mindenki érzi, hogy van hely ahova tartoznia kell.

A nagy világtelofordulásban, amit ez a háború előidézett, érdekes és megfigyelésre érdemes, tanulságos jelenség volt, mint váltak ki az egyes népmotok az idegen nemzetekből, hogy csatlakozzanak, ahhoz a testhez, ahhoz a nemzethez, a hazához, amelyhez tartoztak és tartoznak.

Ha semmi egyéb haszna nem lesz ennek a nagy katalizmánknak, mint az, hogy a haza fogalmát ismét méltó piederstályára állította, már az is nagy eredmény.

Különösen örülhetünk ennek mi magyarok, akiket a politikai viták és harcok valóban megbontottak. Politikai szempontok és célok lebegnek a szemünk előtt mindaddig és elfelejtjük, hogy hazafiaknak kell előszörban lennünk s csak azután lehetünk politikusok.

Ez a helyzet ma megváltozott. Ma

minden politika feltehetően. Ma csak egy politika van: a haza védelme, megőrzése, megmentése.

A haza nagy és komoly feladatokat rótt mindenkire és nincs ember, aki ezeket a feladatokat ne vállalná teljes szívvel-lelélelkel és aki rá e még bármily súlyos kötelességeket ne teljes tené komolyan.

A haza minden előtt! Ez a hatalmas,

mély mondas most új életre kelt, befészkelte magát a szívünkbe és átitta a lelkünket.

Az új, fiatal generáció már egyáltalában nem törődött azzal, hogy mi is a haza és most ez a nagy ránszakadi katasztrófa újra és újra, mélyen belevészte lelkünkbe, hogy

A nagyvilágban e kívül
Nicsér számodra hely.

A háború.

— Hivatalos távirati jelentések. —

Érk. 1914. aug. 25. d. u. 2 ó.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Budapest, aug. 24. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hadisajtószállásról a következő távirati jelejtés érkezett: Csapataink előnyomulása a Vistula mindkét oldalán öltörtözhatatlanul folyik. A folyótól nyugatra haderőink csatározások közben átlepék a Lysa-Gorát és tegnap elérték a Kamienna folyónak Kielee és Radom között elterülő részét. A Vistulától keletre győzelmesen előnyomuló haderőink augusztus 23-án, Krasznal-uton Lulin-felé két orosz hadtestnek egy erős csapatrészt visszavetették. Orosz részen ezernél több ember esett el, köztük sok tiszt; csapataink zászlókat, gépfegyvereket és ágyukat zsákmányoltak. Novoszlicza közelében mintegy egy huszezernyi — legnagyobb részt, lovasságból álló — orosz haderőt vertek vissza csapataink, az ellenségből több száz foglyot ejtettek. Rohamos visszavonulásukban az ellenséges csapatok sok hadiszert hagytak a harc színterén. Lembergben a lakosság teljes örömmujongása közben tegnap érkezett meg a határmenti harcok során elfogott orosz katonák első, nagybő csoportja. A lakosság öröme még növekedett, amidőn az ellenségől elvett gépfegyvert pillantotta meg. Az összes híradásokból egybehangzóan az tűnik ki, hogy az oroszok ismert barbár harcmódoiknak megfelelően úgy a saját, mint az idegen területeken mindent elpusztítanak, falvakat, házakat a kifosztás után könyörtelenül fűzajítanak és ezzel az eljárásukkal egyenesen gúnyt liznek minden nemzetközi jogi megegyezésből.

Sarajevo, aug. 24. Az ellenséget, amely még az Uvac és Varditsze feletti területeken folytatott operációknak megkezdése előtt saját hátterületeinkre nyomult be, e hónap 20-án megtámadtuk és ugyanolyan jól megválasztott, mint megfelelően előkészített pozícióból Uzice irányában visszavetettük a határon. Ezekben a harcokban, a melyekben a Skutari német különtmény is önként és dicső módon részt vett, csapataink a nehéz terep és az ellenség szívós védekezése mellett is, az alkalmas területeken készített megerősített pozíciókból küzdő ellenséggel szemben, bámulatra méltó hősiességgel küzdöttek.

Érk. aug. 25. d. u. 3 órakor.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Bécs, aug. 25. A sajtóhadiszállásról hivatalosan a következőket jelentik: Az eddigi harcokban részvett csapataink szereplése minden dicséretet felülmúl. Szól ez különösen a mostani akciók ellen álló lovasságról és honvédségről, akik bámulatos hősiességgel is tanusítanak. Aviatikusaink is alkalma nyílt kiváló bátorsággal szép eredményeket elérni. A népfőlkéző csapatok annyira beváltak, hogy Frigyes királyi herceg indítatva érezte magát több népfőlkéző hadiérrel kitüntetni. Csapataink ellátása — hála a kifejtett gondoságnak — kitünő és egészségi állapota is nagyszerű.

Bécs, aug. 25. A Reichpost római levelezője előtt az elhunyt pápa kezelőörvosa: Macchia Falva kijelentette, hogy a pápához kérelmet intéztek a háború kitörése ellen való közbenjárás

érdekében. A pápa erre felelte, „hogy az egyetlen uralkodó, kinél sikerrel való kilátással intervenálhatnék, mert ez az uralkodó mindenkor hűséggel viseltette a szent szék iránt, Ferenc József király, de éppen ő nála nem intervenálhatok, mert a háború, melyet Ausztria-Magyarország visel, igazságos, nagyon is igazságos!”

Érk. aug. 25. d. u. 6 óraker.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Berlin, aug. 25. A Wolff-ügynökség jelenti: Az osztrák-magyar nagykövet ma a következő kijelentést tette a külügyminiszternek: A Chiaocsauban állomásozó „Kaiserin Elisabeth 2.” hadihajó parancsnoka: „egysztintén a tokiói osztrák-magyar nagykövet legmagasabb megbízásából azt a távirati parancsot kapta, hogy a „Kaiserin Elisabeth 2.” Chiaocsauban szintén részt vegyen a harcokban. A monarchia nagyköveteinek ez a kijelentése a német sajtó a legnagyobb örömmel kommentálja.

Berlin, aug. 25. A Wolff-ügynökség jelenti:

A németek Namur városát és több erődjét bevették. Maradt még négy erőd, azokat erősen bombázzák és bevételük küszöbön áll.

Érk. aug. 25. este 8 óraker.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Budapest, aug. 25. A sajtó-hadiszállásról hivatalosan jelentik:

A Krassnik melletti harcokban a legújabb jelentések szerint több mint 3000 foglyot ejtettünk, 3 zászlót, 20 ágyút és fogatall ellátott gépfegyvert zsákmányoltunk.

Azok az orosz tiszték, akik a japán hadjárásban résztvettek, egybe-

hangzóan kijelentik, hogy a mi katonánk támadása sokkal hevesebb volt, mint a japánoké.

Érk. aug. 25-én este 10 óraker.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Berlin, aug. 25. A Wolff-ügynökség jelenti:

A berlini lapok a vezérkar engedelmével Lütlich várának Loncin nevű páncélerőditényéről fényképeket tesznek közzé, amelyek a német nehéz tüzérség munkájának borzalmas hatásáról adnak hí képet. A nagy közönség most először értesült a 40 centiméteres ostrommozsarak l. tüzéséről, melyek közül egy is elég erős arra, hogy a legerősebb betonpáncélt is átüssse.

Ezek a lövegek voltak nyilván azok, amelyekről a főhadiszállásmester közölte, hogy az ellenség nem ismerte őket. Az a körülmény, hogy a béke idejében képek voltak ilyen ágyukat készíteni anélkül, hogy a külföld erő tudomást szerzett volna, legényesebb bizonyítéka annak a köteleltségérzetnek, amellyel a háborút béke idejében előkészítették.

Érk. aug. 26. d. e. 8 óraker.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Berlin, aug. 25. A Wolff-ügynökség jelenti:

A belga sajtó, az Antwerpenit kivéve, német nyelven jelenik meg.

Érk. aug. 26-án d. u. 3 óraker.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Budapest, aug. 26. A hadisajtószállásról jelentik a magyar Távirati irodának aug. 25-iki kelettel:

A Krassnik melletti lefolyt háromnapos csata tegnap a

viszont nagyobb kárt tud okozni. A győnebb pozícióban levő fél uszkamar kimerül és visszahúzódni kényserül. A harc vonal oldalszárnya lassanként elhajlik, a tüzvonal megtörik s az ellenfél az oldalról jövő gyilkos tüzzel szemben védekezni képtelen lévén, pozícióját tovább meg nem tartja, hanem a tüzérségi tűz fedezete alatt gyorsan visszavonul. Megörténik, hogy az egyik harcfront mindkét szárnyon sikerül az oldalattámadás. Ilyenkor az ellenséges harc vonal tüzgyűrűbe szorul s ha nem sikerül végső erőfeszítéssel valahol magát kitűrtie, könnyen megsemmisül az egész csapattal. (Megörténik, — különösen esti vagy éjjeli harcoknál, hogy a tüzgyűrűbe fogott ellenséges fő zömének sikerült, rendkívül gyors visszavonulással a kibúvás, s a két előnyomuló oldalszárny ezt észre nem véve, önmagára lövöldöz és okoz nagy pusztítást szeri soraiban. Plevnánál az orosz-török háborúban, Novibazárnál a szerb-török háborúban.)

Természetesen ez a harmadik csak alapelve a mai háborúknak s a különböző terepviszonyok között változik, illetve ahhoz alkalmazkodik. (Szerbiában például tagolt hegyvidékénél fogva lépcsőről-lépcsére, hegy-

mi csapattal teljes győzelmével végződött. Az oroszokat mintegy 60 kilométer széles csatavonalon állásaiából kivertük. Az oroszok fejeztetett menekültek Lublin felé.

Berlin, aug. 26. A Wolff-ügynökség jelenti:

A belgiumi okkupált területek főparancsnójává a császár Goltz báró tábornagyot nevezte ki. aki új felelősséget megkezdésére már Belgiumba utazott.

Bécs, aug. 25. Párisból Berlinbe érkezett jelentések szerint French tábornok a angol szárazföldi hadsereg parancsnoka az északi francia haderőnek, tehát nemcsak az ottani angol csapatoknak, hanem az északi francia csapatoknak is főparancsnokává nevezett ki.

Bizonyítékok Szerbia ellen.

A monarchia körjegyzékéhez csatolt emlékiratnak rendelkezésünkre bocsajtott szövege.

(Hivatalos felkérésre hozzuk.)

VIII.

Hercigoja, aki részt vett egy Jukic kizsabadítására irányuló nem sikerült kísérletben, Szerbiába menekült (1912 október) aho Jaksic Marojan cinkostársával együtt komitásokkal és a Narodna Odbrana tagjaival érintkezett. Mint oly sok esetben, amidőn a fiatal lelkekkel tud vannak heveve a politika kérdéseivel való tudonul korán történő foglalkozás révén, ennek a korrumpáló közlekedésnek eredménye az uttal is vesztázható volt. Hercigoja azzal a Belgrádban: hárdeit dogmával tert vissza,

hátrol-hegyniára guerrilla harcokkal kell a területet elfoglalni, hogy az ellenséges haderőt körül zárolhassuk s a döntő ütközetet kiprovokálhassuk.)

Igaz ugyan a nagy háuivezérnek az a mondasá, hogy a háborúhoz három tényező kell, és pedig pénz, pénz és hadmadször is. De csak akkor igaz ez a mondas, ha a pénzhez van jó hadvezér is! Mert bizonyos bár, hogy a normális anyagi viszonyok között levő hadsereg nagyobb erkölcsi fönlényenl és harcászkezsége megy a háborúba, de az sem kétséges, hogy jó hadvezér nélkül az ütközet nem egyéb, mint vágóhídra hajtása a katonák ezreinek.

Az ellenséges nép lelketének s harcmodorának ismerése, a feltétlen fejtelmezétségség, a csapatok feletti való rendelkezési képesség, gyors elhatározás, a véletlen nyújtotta pillanatnyi harctéri előnyök azonnal felismerése és kihasználása mind olyan tényezők, amelyek nélkül a XX-ik században egyenlő ellenfelek között egyetlen hadvezér sem fogja seregét diadalmas háborúba vezetni.

Milyen a modern háború.

Irtá: Wizer Aladár.

(Folytatás és vége.)

Amint a harcoló felek elérték a nekik legalkalmasabb lövonalat, az előre sodródítás megkezdésének s a tulajdonképpeni tüzharc veszi kezdetét. Egyenlő erős feleknek, jó pozícióban és órákig, sőt napokig is eltarthat és kimenetele mindig attól függ, hogy melyik fél bírja tovább a tartalékkal. — Ezzel egyidejűleg a harc vonal jobb és balszárnya (rendszerint csak az egyik), arra törekszik, hogy az ellenséges harc vonalát oldalba támadhassa. Mind két oldaló kar igyekszik átölelni az ellenséges csapatokat! A sikeres oldalattámadás döntő lefolyás: lévén a harc kimenetelére, ez ellen mindenki fél a lehető legjobban biztosítja az önmagát az által, hogy a harc vonal oldalszárnyain helyezi el a legtöbb tartalékát. (A lovasseggel megteperés: támadásokkal nyugtalanítja a szerb-török oldalait.) Az ilyen oldalattámadás egyenlő erős ellenfeleknel rendszerint annak a javára dől el, amelyek jobb terepviszonyok között van. A fedettebb pontról való tüzelés kevesebb áldozatot követel s

Schwarz Miksa IV. ker. 270. sz. házánál egy padlós szoba, konyha és kamrából álló lakás azonnal vagy I. év nov. 1-től kiadó. 6-2

Egy 60 hektoliteres nagy kád és több pálnkás ballon 60—70 literes; 2 db pálnka üst teljes felszereléssel eladék; értekezhetni VI. ker. 326. sz. alatt özv. Bende Imrénénel. 6-3

Papp Sándor késműves mester VI. ker. 44 sz. házánál pergettett mész kilogrammonként 1 koronáért kapható. 6-3

Figyelem. Használt és új ajtók, ablakok olcsón kaphatók I. ker. Ceglédi-ut 350. szám alatt Gedő Hugonénál.

Özv. Kapus Andrásné szappanfőzője Nagykörosön, I. ker. 243. sz. Ajánlja 130 fokos legjobb minőségű szappanfőző szódáját, I. rendű főhehér és II. rendű sárga mosószappanját. stb. a legutányosabb árban.

Molnár Károlyné I. ker. 319. sz. háza, mely áll 3 szoba, konyha, kamra, pince és alsó épületből, örök áron eladó, esetleg azonnal vagy I. év nov. 1-től kiadó; értekezni lehet a fenti szám alatt. 3-2

Az európai-háboru térkepe kapható 2 koronáért: **SZEKELY ALBERT** könyv- és papirkereskedésében.

Uj temetkezési vállalat!

Tisztelettel értes tem Nagyköros város és vidéke közönségét, hogy **Kertész Gyula úr házának udvarában, a postával szemben** nagyobb szabású **disztemetkezési vállalatot** nyitottam, ahol nagy raktárt tartok a legjobb kivitelű ércpokorsókból, ternó és bársonnyal való bevonásra alkalmas lakpokorsókból, valamint a legdrszesebb kivitelű sirkoszorukból, úgy annyira, hogy disztemetkezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényeknek is meg tud felelni. — Elvállalok egyszerű temetéstől kezdve a legdrszesebb kivitelig, az alább jegyzett árakban:

klottal behuzott szegelt teríték 40 kor.
ternóval behuzott szegelt teríték 60 kor.
ércpokorsó, diszes melléklettel 180 kor.

Ujjonnan készült gyászkoosimat, minden felszámítás nélkül két lóval, négy lóval pedig 5 koronáért küldöm ki.

Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temetkezési vállalatok társas viszonyban vannak egymással, ennél fogva a náluk levő árakkal a versenyt mindenkor könnyen felveszem, továbbá mert temetkezési intézetem csak egyedül a magam tulajdonát képezi, tehát a többiekkel kartelben nem vagyok. Kérem a n. é. közönség szives pártfogását, mert temetkezésem célja a gyászoló közönséggel nagy pénzt megtakarítani, mert pedig az eddigi egységes kartel árakat fizettetni. Kiváló tisztelettel

SCHIFFER MÁRTON

rőfös kereskedő, temetkezési vállalkozó.

Nagy választék a legszebb sirkoszorukban!

A temetéshez gyászkoosít és lovat ingyen adók!

Nagykörosön ma egyedüli kartelben kívüli temetkezés

SZEKELY ALBERT könyvkereskedő

NAGYKÖRÖS (a postával szemben).

A közelgő **iskolaidény** alkalmából különös figyelmébe ajánlom az igen tisztelt szülőknek, hogy

ISKOLAKÖNYVEKET

Írószereket, tentatarifit, rajzeszközt a legutányosabb szabott árakon nálam szerezzék be. Pontos és gyors kiszolgálásról kezeskedem.

Hazafias tisztelettel **SZEKELY ALBERT** könyvkereskedő.

≡ Használt tankönyvek féláron kaphatók. ≡